

Na podstawie art. 18 ust. 1 pkt 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 ze zm.) oraz z art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu

orzeka nieważność

uchwały Nr 345/XL/09 Rady Miejskiej w Śremie z dnia 24 września 2009 r. w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu gminy Śrem dla niepublicznych przedszkoli, niepublicznych form wychowania przedszkolnego oraz niepublicznych szkół.

Uzasadnienie

Przedmiotową uchwałą doręczoną tutejszej Izbie w dniu 2 kwietnia 2010 r. Rada Miejska w Śremie, powołując się na przepisy ustawy o samorządzie gminnym oraz ustawy o systemie oświaty, zadecydowała w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji z budżetu gminy Śrem dla niepublicznych przedszkoli, niepublicznych form wychowania przedszkolnego oraz niepublicznych szkół.

Regionalna Izba Obrachunkowa, na podstawie przepisów art. 61 § 1 i 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 roku Kodeks postępowania administracyjnego w związku z art. 91 ust. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, zawiadomiła przedstawiciela Gminy Śrem o wszczętym postępowaniu nadzorczym w odniesieniu do przedmiotowej uchwały. Termin rozpatrzenia sprawy został wyznaczony na dzień 28 kwietnia 2010 roku.

Rozpatrując sprawę Kolegium Izby ustaliło i zważyło, co następuje:

W § 1 uchwały Rada postanowiła, że ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji z budżetu gminy dla niepublicznych przedszkoli, niepublicznych form wychowania przedszkolnego oraz niepublicznych szkół. W § 2 ust. 1 Rada wskazała, że podmiotami uprawnionymi do otrzymania dotacji są osoby fizyczne i prawne, posiadające wpis do ewidencji działalności placówek niepublicznych prowadzonych przez gminę Śrem. Podstawą przyznania dotacji jest wniosek złożony nie później niż do 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

W ust. 2 § 3 wskazano jakich podmiotów dotyczy ustalony tryb udzielania dotacji, a w ust. 3 § 2 wskazano jakie elementy winien zawierać wniosek o przyznanie dotacji.

W § 3 ust. 1, 2 i 3 uchwały zawarto postanowienia dotyczące podstawy obliczenia dotacji, odpowiednio: niepublicznych przedszkoli, niepublicznych form wychowania przedszkolnego, niepublicznych szkół o uprawnieniach szkół publicznych (w których realizowany jest obowiązek szkolny lub obowiązek nauki). We wszystkich trzech przypadkach, określając podstawę obliczenia dotacji, użyto wyrażenia „rzeczywista” liczba dzieci lub uczniów. Rada posłużyła się w tych przypadkach pojęciem niezdefiniowanym, a zatem mogącym budzić wątpliwości interpretacyjne. Przepisy ustawy o systemie oświaty, m. in. w art. 90, w sposób jednoznaczny wskazują, że dotacja przysługuje na „każdego” ucznia. Tym samym zapisy ust. 1, 2 i 3 § 3, które mogą być interpretowane jako wykluczające możliwość przekazania dotacji na dziecko (ucznia), które czasowo nie uczęszczało do przedszkola (szkoły) np. z powodu choroby, stanowią naruszenie w/w przepisów.

Kolegium Izby wskazuje, że przedmiotowa uchwała, będąca aktem prawa miejscowego, winna być tak zredagowana, aby dla każdego adresata była zrozumiała. Każdy przepis prawa miejscowego winien być sformułowany w sposób precyzyjny i czytelny, tak aby wynikało z niego kto, w jakich okolicznościach i jak powinien się zachować aby osiągnąć skutek wynikający z tego przepisu.

W § 3 ust. 1 uchwały zdecydowano, że podstawę obliczenia dotacji dla niepublicznych przedszkoli stanowi wysokość kwoty nie niższej niż 75 % ustalonych w budżecie gminy Śrem wydatków bieżących ponoszonych w przedszkolach publicznych w przeliczeniu na jedno dziecko (...). Zatem Rada faktycznie nie ustaliła podstawy obliczenia dotacji, mimo że była do tego zobligowana na podstawie art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty. Zwrot „nie niższej” posłużył wyłącznie do wskazania dolnego limitu dotacji.

Przepis art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty stanowi, że organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w ust. 1a i 2a – 3b, oraz tryb i zakres kontroli prawidłowości ich wykorzystywania, uwzględniając w szczególności podstawę obliczania dotacji, zakres danych, które powinny się znaleźć we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania oraz termin i sposób rozliczenia dotacji.

W § 4 uchwały postanowiono, że dotacje przekazywane będą na podstawie umów zawartych pomiędzy gminą a podmiotem prowadzącym niepubliczną placówkę, a także określono elementy konieczne umowy. Kolegium Izby wskazuje, że przepis art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty, stanowiący podstawę podjęcia przedmiotowej uchwały, nie daje organowi stanowiącemu kompetencji do regulowania w/w kwestii.

Dotacje udzielane w oparciu o ustawę o systemie oświaty są de facto dotacjami podmiotowymi, a zatem ich udzielenie nie następuje na podstawie umowy.

Na marginesie wskazać należy na - obowiązujący w dacie podjęcia przez Kolegium niniejszej uchwały - przepis art. 250 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, z którego wynika, że umowy zawierane są w przypadku udzielania dotacji celowej, i to w sytuacji gdy odrębne przepisy lub umowa międzynarodowa nie określają trybu i zasad udzielania lub rozliczania dotacji.

W konsekwencji braku możliwości udzielenia dotacji na podstawie umowy za niedopuszczalne należy też uznać zawarte w § 5 ust. 3 uchwały (dot. sprawozdania merytoryczno-finansowego z wykonania zadania) odniesienie do zapisów umowy.

W § 5 ust. 4 uchwały zawarto uregulowania dot. zwrotu dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem, podczas gdy kwestie te są unormowane w art. 252 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, a w dacie podejmowania przez Radę badanej uchwały unormowane były w art. 145 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych.

Kolegium Izby wskazuje również, że przepisy art. 90 ust. 4 ustawy o systemie oświaty obligują organ stanowiący do określenia trybu i zakresu kontroli prawidłowości wykorzystywania dotacji.

Mając powyższe na uwadze orzeczono jak w sentencji.

Kolegium Izby zwraca również uwagę, że przepisy art. 90 ustawy o samorządzie gminnym nakładają na wójta (burmistrza, prezydenta) obowiązek przekazania regionalnej izbie obrachunkowej uchwał rady gminy (objętych zakresem nadzoru izby) w ciągu 7 dni od dnia ich podjęcia. Badana uchwała podjęta została 24 września 2009 r., a przekazana do organu nadzoru w dniu 2 kwietnia 2010 r.

Przewodnicząca Kolegium
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Poznaniu

Grażyna Wróblewska

Pouczenie: Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu w terminie 30 dni od daty jego doręczenia, za pośrednictwem Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Poznaniu.